

OOK VRAAG NAAR PLANTAARDIG EIWIT STIJGT

Vlaanderen heeft een actieplan voor productie van alternatieve eiwitten. Europa wil ook zo'n strategisch plan. Dat is niet nieuw. De Europese Unie streeft allang naar de productie van meer plantaardige eiwitten, maar daar is tot nog toe weinig van terechtgekomen wegens eerder genomen politieke beslissingen. – Jacques Van Outryve

Niet enkel de vraag naar dierlijk eiwit zal de komende jaren wereldwijd sterk stijgen, ook de vraag naar plantaardige eiwitten – en niet enkel om er dierlijk eiwit van te maken. Van eiwitgewassen wordt veel gevraagd maar niet iedereen is geneigd zich aan deze teelten te wagen, om technische maar ook om economische en zelfs geopolitieke redenen. Na de Europese Commissie wil nu ook het Europees Parlement werk maken van een heus Europees eiwitplan. De EU is immers voor plantaardige eiwitten sterk afhankelijk van de wereldmarkt. Dat is een gevolg van beslissingen die meer dan vijftig jaar geleden genomen zijn bij de start van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). Toen werd beslist om soja vrij in te voeren in de EU, in tegenstelling tot zowat alle andere landbouw- en voedingsproducten waarop invoerheffingen, later invoerrechten, geheven werden. Op heel wat producten is dat vandaag trouwens nog het geval. Deze rechten zijn onderwerp van onderhandelingen bij handelskordden. Dat maakt dat het Europees eiwitprobleem bijzonder gevoelig ligt en ingewikkeld is. Denk aan het zogenaamd 'Blair-akkoord' waarin de EU aan de VS beloofde zijn areaal olie- en eiwitgewassen niet te zullen uitbreiden. Van dat akkoord, dat volgens sommigen nooit een akkoord is geweest, is vandaag geen sprake meer. Waar wachten we op?

Ook voor vegetariërs

Sojabonen, sojakoeken en sojaschroot zijn ons vooral bekend als grondstof voor de dierlijke voeding. Echter ook de vraag naar soja voor menselijke voeding neemt sterk toe, onder meer voor de productie van tofu en sojadriinks en -desserts. Niet enkel de vraag naar soja, ook de vraag naar andere plantaardige eiwitgewassen zoals tuinbonen, veldbonen, erwten, lupinen, kikkererwten. Noteer dat de 'vegetarische slager' een beroep moet doen op dergelijke plantaardige eiwitgrondstoffen voor de productie van zijn vegaterische 'meatballs' of 'gehackt' en

Soja is bij ons vooral bekend als grondstof voor dierlijke voeding, maar ook de vraag naar soja voor menselijke voeding neemt toe.

Het Europees eiwitprobleem ligt bijzonder gevoelig.

zijn vegi-brokken voor de hond. Met andere woorden, er is vanuit verschillende kanten vraag naar dergelijke gewassen. Zal Europa ze invoeren of zullen ze zelf in voldoende mate in Europa worden geteeld? Overal vinden reeds initiatieven plaats. Sommigen wijzen naar het GLB dat dringend dergelijke teelten prioritair moet ondersteunen. Andere verwijzen naar onderzoeksbudgetten of naar het Europees Oosters nabuurschap. De EU heeft buurlanden zoals Oekraïne, waar het klimaat, de grond en andere productieomstandigheden uitstekend zijn om dergelijke gewassen te telen.

Een wereldverhaal

Eiwitproductie in het algemeen en soja in het bijzonder blijft een wereldverhaal.

Soja is wereldwijd zowat het belangrijkste eiwitgewas geworden dat naast eiwit ook nog een belangrijke hoeveelheid vet (olie) bevat.

De vraag naar soja is in alle landen toegenomen. Soja beslaat 45% van de wereldmarkt van plantaardige eiwitten. In Europa is de sojaconsumptie gestegen van 2,42 miljoen ton in 1960 tot 36 miljoen ton vandaag. China, dat meer dan twee derde van de Braziliaanse productie consumeert, heeft een strategie opgezet om zijn aanvoer veilig te stellen met de uitbouw van nieuwe aanvoerroutes. Begin december sloot de Amerikaanse president Donald Trump tijdens zijn rondreis in Azië een akkoord met China voor een bijkomende levering van 12 miljoen ton Amerikaanse sojabonen aan China. De VS zal in 2017-2018 in totaal meer dan 61 miljoen ton soja uitvoeren. De Chinezen zullen in totaal 95,97 miljoen ton invoeren. De 100 miljoen ton ligt binnen hun bereik! Vergelijk dat getal met de invoer van kleine broer Europa dat, volgens sommigen, van buitenlandse soja geheel moet afkicken. ■